No. 1403 Zaterdag 19 November 1910. 27ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Waterkant, Overzijde.
Oud No. 223. Nieuw No. 4.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 18 November.

DE STROOHOEDEN-INDUSTRIE
IN
Ecuador en Peru.

door Dr. P. RIVET.

Van de wetenschappelijke expeditie, die eenige jaren geleden naar Ecuador werd gezonden, om dat land op te meten en in kaart te brengen, heeft een der fransche leden de gelegenheid te baat genomen, om ook de merkwaardige hoeden-industrie van dat land zijn aandacht te schenken. Als resultaat van die studie heeft hij onlangs een werkje het licht doen zien. De schrijver er van is: Dr. P. Rivet, membre de la mision géodesique de l'Equateur. Het boekje draagt tot titel: *l'Industrie du chapeau en Equateur et au Perou.*" Het is voorzien van verschillende tabellen en statistieken en eenige foto's en verdient de volle aandacht ook in onze kolonie, bijzonder van hen, die hier de leiding hebben van deze industrie De prijs van het boekje is nog geen 2 fl. en het is uitgegeven door de: Librairie Orientale et Américaine, E. Guilmoto, 6 rue de Mesières, Paris.

In het belang van de ontwikkeling en den bloei dezer nijverheid in onze kolonie heb ik het boekje terstond ontboden en stel ik mij voor er het voornaamste van te vertalen en in de „Amigoe" te publiceeren.

Bonaire-Rincon. P. A. Euwens
Pastoor.

„De naam van *Panama-hoed* wettigt een dwaling en een onbillijkheid. Hij ontleent zijn naam hieraan, omdat oudstijds alle hoeden werden uitgevoerd over Panamá, dat de groote handelsmarkt werd en het tusschenstation tusschen Europa en de landen van herkomst. Want in werkelijkheid is de streek van de landengte niet het land, waar die elegante hoeden, die de mode zoo beroemd gemaakt heeft, vervaardigd worden. Deze industrie behoort alleen thuis in Ecuador, Peru en Colombia, en ook de grondstof, de "*paja toquilla*", is bijna uitsluitend afkomstig van het grondgebied van de republiek Ecuador. Er bestaat dus gegronde reden dien naam van *Panama-hoed* af te schaffen en te vervangen door een benaming, die nauwkeuriger is, van stroohoed van Ecuador, of Peruaansche of Columbiaansche stroohoed, naar gelang het land van herkomst.

Een andere dwaling, die in Europa, en vooral in Frankrijk verspreid is, bestaat in de meening, dat de hoed van "*toquilla*"-stroo een buitengewoon kostbaar mode-artikel is, terwijl integendeel die hoed onder het bereik van iedereen kon en moest zijn en alle andere soorten van stroohoeden gemakkelijk kan vervangen, daar hij boven al die anderen, lichtheid, sterkte, duurzaamheid, ondoorbringbaarheid voor water en gemakkelijk te reinigen in zijn voordeel heeft. In Ecuador draagt zoowel de arme als de rijke zoo'n hoed. Datzelfde zal ook in Europa kunnen gebeuren, als men weet, dat deze inlandsche industrie hoeden van elken prijs levert, varieerend tusschen 1.45 gld. en 50 gld. en hooger, maar dat de hoed die het meest gedragen wordt ook in veel grootere hoeveelheid ter markt komt, en vooral wanneer onze groote kooplui er eerst aan gewoon zullen geraakt zijn, zich *direct* te wenden tot de vervaardigers zelf van de hoeden, en niet langs een grooten omweg van een eindelooze reeks tusschenpersonen. Dan zal zich ook niet meer het geval voordoen, dat een hoed, die op de plaats van herkomst 3 gld. kost, in de voornaamste winkels van Parijs verkocht wordt voor 12. — tot 15 gld., of dat de heeren van de mode trachten te pronken met een hoed, die in Ecuador en Peru uitsluitend door de armste klasse der bevolking gedragen wordt. Als de importeurs beter ingelicht zijn, moeten zij ons een ordinairen stroohoed ook goedkoop leveren, zoodat hij ook onder het bereik valt van de bescheiden beurs van den handwerksman, van den klein-ambtenaar en van den boer.

De hoed gemaakt van „*toquilla*" stroo is inderdaad het type van een hoed, die overal tegen kan. Zonder er iets onder te lijden, verdraagt hij de geweldigste stooten, men kan er met den voet op trappen, een paard kan hem onder zijn ijzeren hoeven verpletteren, zonder dat hij breekt of scheurt of er slechter op wordt. Vooral de hoeden, die in Sigsig gemaakt worden, zijn onder dit opzicht merkwaardig. Hij kan wonderlijk goed gewasschen worden, ja tot 5, 6, zelfs 10 keer worden schoongemaakt, zonder iets van zijn goede eigenschappen in te boeten. Men kan zelfs zeggen, dat hij tot aan den 4den keer dat hij gewasschen wordt, er telkens nog beter op wordt. Maar ongelukkigerwijze verstaan onze Fransche hoedenmakers niet de kunst van hoeden-wasschen. Wij moeten nog wat geduld hebben, tot zij door de praktijk de handigheid zich hebben eigen gemaakt van de inlandsche hoedenmakers, die van geen enkel geheim-middel gebruik maken, om ze zoo goed schoon te wasschen.

Doordat deze hoed zich zoo gemakkelijk laat reinigen, volgt hieruit van zelf een aanzienlijke geldbesparing. Want ook al zou men zich een vrij duren hoed aanschaffen, dan nog zal een hoed van "*toquilla*"-stroo op slot van rekening goedkooper komen te staan, omdat men hem best twee of drie saisoens kan dragen, zonder dat hij den indruk geeft door reiniging te zijn opgefrischt.

Ik ben er eveneens innig van overtuigd, dat deze hoed, als men den vorm eenigszins verandert, een ideale hoed zou zijn voor onze troepen in de koloniën, en heel voordeelig den ongemakkelijken, leelijken, hinderlijken, plompen, en licht breekbaren helmhoed zou vervangen; eveneens kan hij in Europa best in de plaats komen voor den *stijven* stroohoed, die bij den minsten stoot breekt of slechter wordt, die door stof onherstelbaar vuil en door een plasregen onherkenbaar wordt.

In Ecuador, Peru en Colombia vervaardigt men stroohoeden van allerlei soort plantaardige vezels, bv. van rijst — en "junco" (bies)-stroo; maar in deze studie zal ik mij alleen bezig houden met de soort, gevlochten met "*paja toquilla*" en met "*paja mocora*" maar toch meer voornamelijk met de eersten, omdat dit soort alléén naar het buitenland wordt uitgevoerd."

Hof van arbitrage.

Zaterdag 15 Oct. ll. werd de behandeling van de „Orinoco" arbitrage voor het Scheidsgerecht uit het Permanent Hof van Arbitrage in het gebouw van dat Hof te 's Gravenhage voortgezet. Het woord was thans weder aan Mr. Dennis, den agent van Amerika, voor de repliek. Naar aanleiding van de bezwaren, door Mr. Grisanti geopperd tegen de door Amerika overgelegde vertalingen van de oorspronkelijke Spaansche stukken, merkte pleiter op, dat naast die vertalingen de origineele stukken zijn overgelegd en dat deze alleen rechtskracht hebben. Overigens achtte pleiter de bedoelde bezwaren grootendeels ongegrond. Van veel meer gewicht achtte pleiter het zijnerzijds dat mr. Grisanti geen woord heeft gezegd ter weerlegging van het door mr. Doyle in diens pleidooi aangevoerde ten betooge dat het goederenvervoer der eischende Maatschappij tusschen Trinidad en Ciudad Bolivar wel degelijk buitenlandsche handel was en dat dit vervoer niet belast was met de bekende surtaxe van 30 pCt, waarover zooveel te doen is geweest tusschen Venezuela en Holland, met het oog op de belangen van Curaçao, en waaromtrent laatstelijk mr. Grisanti met Holland heeft onderhandeld.

Vervolgens betwistte pleiter dat de uitspraken van mr. Barge in de verschillende aan zijn oordeel onderworpen Amerikaansche vorderingen ten aanzien van de vraag of hij bevoegd was van die vorderingen kennis te nemen, met het oog op de bepaling dat zij voor den Venezolaanschen rechter moesten worden gebracht, allen op dezelfde overwegingen waren gebaseerd. De gronden waarop b.v. de beslissing van mr. Barge berust in de zaak van de Orinoco-corporatie wijken af van diens overwegingen in de zaak der Orinoco-steamship-Company.

Ten aanzien van de redenen voor revisie in het internationaal recht, hield pleiter vol, dat onder dwaling in het wezen der zaak (essential error) méér is begrepen dan alleen een beslissing welke op valsch bewijs berust en dat overschrijding van rechtsmacht aanwezig is, wanneer de scheid[illegible] de bepalingen van het pr[illegible] hij gebonden is, verkeerd uitlegt of als niet geschreven beschouwt. Om na te gaan, of een dezer gronden voor revisie aanwezig is, moet men noodzakelijk treden in een onderzoek van het fond der zaak, gelijk dan ook door Amerika is gedaan.

Pleiter betoogde vervolgens, dat de Engelsche regeering geenszins — gelijk mr. Grisanti heeft betoogd — van meening was, dat de bepaling in de concessie der Orinoco Shipping and trading Company, dat alle vorderingen voor den Venezolaanschen rechter moesten worden aangebracht, een beletsel was voor diplomatieke interventie, zoolang geen rechtsweigering van den Venezolaanschen rechter had plaats gehad. Immers, ook door de Engelsche regeering zijn vorderingen van haar onderdanen aan een gemengde commissie ter berechting onderworpen, ofschoon ook die vorderingen volgens het contract hadden moeten zijn aangebracht voor den Venezolaanschen rechter. Het is dan ook geen regel van internationaal recht, maar alleen een quaestie van politiek beleid, of een Staat al dan niet rechtstreeks voor dergelijke vorderingen zal intervenieeren, dan wel zal afwachten totdat belanghebbenden te vergeefs getracht hebben recht te krijgen voor de rechtbanken van het land.

Volgens mr. Grisanti — vervolgde pleiter — beteekent het protocol, volgens hetwelk mr. Barge had recht te spreken, niets, is dat protocol lauter scheurpapier. Want mr. Grisanti meent, dat dit protocol mr. Barge onbeperkte vrijheid gaf bij zijn beslissing. Dit is een volkomen miskenning van de houding van Venezuela tegenover Amerika zoowel vóór als na 1903; het is een geheel nieuwe, nog nimmer vernomen bewering.

Die bewering is ook in strijd met de practijk van Amerika inzake arbitrage gedurende 100 jaar. In alle protocollen werd aan de scheidsrechters opgedragen, recht te spreken volgens recht en billijkheid en onder billijkheid — dit blijkt uit een door pleiter aangehaald precedent — wordt verstaan: de algemeene rechtsbeginselen. Bovendien zegt het protocol: zonder acht te slaan (without regard) op tegenwerpingen van technischen aard of bepalingen van plaatselijke wetgeving. Mr. Grisanti legt die woorden uit alsof er stond: „zonder gehouden te zijn aan".

Maar die uitlegging is weder in strijd met alle antecedenten. En met die uitlegging staat of valt het systeem van Venezuela in deze zaak.

Pleiter zette hierop uiteen, dat volgens het protocol, dat den grondslag vormt van de onderhavige arbitrage, het scheidsgerecht, indien het op een of anderen grond de beslissing van mr. Barge nietig verklaart, de geheele zaak opnieuw zelfstandig zal hebben te onderzoeken en derhalve de beslissing van Mr. Barge niet zonder meer gedeeltelijk zal mogen bekrachtigen zonder nader onderzoek. Nu bestond de aan mr. Barge voorgelegde vordering uit drie afzonderlijke schade-eischen. En mr. Barge wees de hoofdvordering af op 3 gronden, de beide anderen respectievelijk op één of twee van die drie gronden. Mocht één van de argumenten waarop de bijkomende vorderingen zijn afgewezen door het Scheidsgerecht onjuist worden geacht en grond opleveren voor revisie, dan wordt daarmede tegelijk de beslissing van Mr. Barge ten aanzien van de hoofdvordering vernietigd. Overigens is diens beslissing, dat de Maatschappij geen exclusief recht had — de eerste grond waarop hij de hoofdvordering ontzegde — zoo vol tegenstrijdigheden en dwalingen van allerlei aard, dat alleen reeds op dien grond de uitspraak moet worden nietig verklaard.

Mr. Grisanti noemt zich herhaaldelijk de vertegenwoordiger van een zwakke natie. Maar geen natie is zoo zwak, dat zij het recht heeft onrecht te doen. Wij komen hier niet als vertegenwoordigers van zwakke of sterke natiën, maar alleen om recht te krijgen.

Woensdagmiddag 19 Oct. werd de repliek van Amerika in de „Orinoco" zaakt voortgezet. Mr. Wc. Kenny, die thans aan het woord was, deelde mede dat toen de verschillende vorderingen van vreemdelingen op Venezuela voor gemengde commissien werden aangebracht, de agent van Engeland in Caracas, mr. Harrison, aan den voornaamsten aandeelhouder in de eischende Maatschappij. mr. Olcott, verklaard heeft dat de Engelsche Regeering bereid was, onder zekere restrictiën, ook de vordering van de oorspronkelijke Engelsche Maatschappij, de Orinoco shipping and trading company, voor de gemengde commissie aan te brengen die de Engelsche vorderingen zou hebben te berechten. Daaruit blijkt, in strijd met de bewering van mr. Grisanti, dat Engeland zijn interventie ten gunste der Orinoco schipping and trading company geweigerd had, omdat volgens het volkenrecht die interventie niet toelaatbaar was, zoolang de Maatschappij zich niet zonder succes tot den Venezolaanschen rechter had gewend, dat Engeland wel degelijk heeft erkend, dat het de plicht had, als souverein de belangen van zijn onderdanen te beschermen.

Pleiter trad daarop in een bestrijding van het exceptief verweer van Venezuela in deze zaak, als zou Amerika in strijd met het protocol, na zijn schriftelijke conclusie, nieuwe gronden voor revisie in het geding hebben gebracht. Alle feitelijke gronden daarvoor zijn inderdaad in de memorie van Amerika opgenomen. Natuurlijk zijn die argumenten daarin niet in detail ontwikkeld, het pleidooi is daartoe bestemd. Maar bovendien bepaalt het protocol geenszins, dat de door Amerika aan te voeren gronden beperkt zijn tot die, welke reeds zijn opgesomd in de aan dit geding voorafgegane diplomatieke correspondentie — gelijk mr. Grisanti eveneens scheen te meenen.

Vervolgens betoogde pleiter, dat, toen de Engelsche Regeering aanvankelijk haar interventie weigerde ten gunste der Orinoco shipping and trading company, zij blijkbaar voorzag dat nadat die maatschappij haar concessie had verkregen, president Castro het Guzman Blanco-decreet van 1883 weder van kracht had verklaard, volgens hetwelk iemand die voor den Venezolaanschen rechter een vordering tegen den Staat aanbracht, welke overdreven bleek te zijn, niet slechts zijn recht zou verliezen, maar bovendien zwaar beboet zou worden. Geen Mogendheid, die zichzelf respecteerde, kon toelaten, dat haar onderdanen, onder zulke voorwaarden zich met vorderingen tegen den Venezolaanschen Staat zouden hebben te wenden tot den Venezolaanschen rechter.

Het protocol waar aan mr. Barge gebonden was, beoogde dan ook juist, alle exceptiën van Venezuela, ontleend aan de bepaling, dat de vorderingen voor den Venezuelaanschen rechter zouden moeten worden aangebracht, den pas af te snijden. Toch heeft mr. Barge, in strijd met zijn ambtseed als scheidsrechter, deze exceptie, gebaseerd op het niet inroepen van de beslissing van den Venezolaanschen rechter — een zuiver technische exceptie derhalve-gegrond geoordeeld. Eveneens van zuiver technischen aard was de exceptie dat van de overdracht der vorderingen aan de eischende Maatschappij geen kennis was gegeven aan de Venezolaansche Regeering. Maar die overdracht was te Caracas geregistreerd en gepubliceerd in het Venezolaansch Handelsblad.

De publicatie in de „Gazeta Official" bleef alleen daardoor achterwege, doordat men voor die publicatie aanvankelijk 2500, later zelfs 4000 dollars eischte. Maar die publicatie werd door geen enkel wettelijk voorschrift gevorderd en evenmin trouwens, naar pleiter verzekert op gezag van een door hem geraadpleegden Hollandschen rechtsgeleerden in het Hollandsch recht, dat mr. Barge wellicht bij zijn beslissing voor oogen heeft gezweefd. Het is voldoende, bij de dagvaarding den schuldenaar kennis te geven van de overdracht, naar pl. afleidt uit Bandry-Lacantinerie en Dalloz.

Dat is ook de practijk — zegt pleiter — bij de Hollandsche rechtbanken.

Pl. meende te hebben aangetoond, dat de beslissing van mr. Barge, is viciado de nulidad, om een Spaansche uitdrukking te gebruiken. De geest, die mr. Barge bij zijn uitspraak bezielde, blijkt het best uit de minachtende uitdrukkingen, welke hij bezigt ten aanzien van de eischers. Een onpartijdig, hernieuwd onderzoek van deze zaak is dringend noodig.

Her totaal der vorderingen bedraagt ongeveer 1.400.000 dollars. Pl. vraagt bovendien toekenning van interest, op een basis van 3% (de wettelijke interest in Venezuela.) Voorts verzocht pl. dat een bedrag zal worden toegekend om de gerechtskosten van de Maatschappij te vergoeden, waaronder de kosten door Amerika gemaakt voor dit proces.

Pleiter vertrouwt, dat dit scheidsgerecht recht zal doen aan de eischeres, wier levensbloed werd uitgezogen toen zij het ongeluk had onder de heerschappij te komen van een tyran en een onverantwoordelijken despoot.

Zaterdagmiddag 22 October werd de behandeling der „Orinoco"-zaak in het gebouw van het Permanent Hof van Arbitrage voortgezet. Mr. Grisanti de agent van Venezuela ving zijn dupliek aan. Hij legde nogmaals den nadruk erop dat de eerste vraag, aan het oordeel van het scheidsgerecht onderworpen een vraag is niet van revisie, maar van nietigheid. Het scheidsgerecht moet eerst uitmaken of de uitspraak van Mr. Barge geldig of nietig is, en alleen in het laatste geval mag tot revisie worden overgegaan. Dit on-

derscheid is van belang, omdat het protocol bepaalt, dat de eerste vraag moet worden uitgemaakt volgens de beginselen van het internationaal recht, terwijl daarentegen bij eventueele revisie het Scheidsgerecht volgens billijkheid zal hebben te beslissen.

Vervolgens betoogde pleiter, dat de clausule in de concessie van de eischende Maatschappij volgens welke alle vorderingen der Maatschappij bij den Venezolaanschen rechter moesten worden aangebracht in overeenstemming is met de bepaling van artikel 149 van de Venezolaansche Grondwet van 1893, volgens welk artikel elk contract van nationaal belang de bepaling moet inhouden dat de geschillen, daaruit voortkomende, moeten worden berecht door den Venezolaanschen rechter en volgens de wetten der Republiek. En bovendien is het een algemeen rechtsbeginsel dat alle contracten te goeder trouw moeten worden ten uitvoer gelegd.

De bepaling is ook niet in strijd met het internationaal recht.

Na nogmaals te hebben uiteengezet dat de gemengde commissie die in 1903 over de vordering der Orinoco steamship company had recht te spreken, volgens het protocol geheel vrij is in haar beslissing, kwam pleiter op tegen de door Mr. Mc. Kenney geleverde critiek van de wijze waarop spr. als lid van de gemengde commissie zijn taak had vervuld ten aanzien van de vorderingen, voor die commissie gebracht; in het bijzonder wees pleiter erop, dat uit de acte van overdracht van de Orinoco shipping and trading company aan de Orinoco steamship company niet te zien is, welke schuldvorderingen daarbij gecedeerd werden. Dit is van belang, omdat in een analoog geval — de vordering der waterleiding-maatschappij te Caracas — een groot deel der vordering zich reeds in vreemde handen bleek te bevinden. Pleiter was hiermede aan het einde van zijn dupliek doch verzocht nog een uitstel van drie dagen om zijn pleidooi schriftelijk aan het scheidsgerecht over te leggen.

De President merkte op, dat volgens de procesorde, gelijk deze was vastgesteld, slechts 24 uur hiertoe was toegestaan. Het scheidsgerecht had echter geen bezwaar 48 uur uitstel te verleenen.

Na hierop te hebben medegedeeld dat de datum van de volgende zitting — waarin de uitspraak zal geschieden — 48 uur te voren ter kennis van de agenten van partijen zal worden gebracht, sloot de voorzitter, Prof. Lammasch de zitting.

Eindbeslissing.

Dinsdag 25 Oct. had in 't gebouw van het Permanent Hof van Arbitrage de uitspraak plaats van het vonnis van het Scheidsgerecht inzake het geschil tusschen de Vereenigde Staten van Amerika en Venezuela betreffende de uitspraak van den opperscheidsrechter mr. Barge omtrent vorderingen van de Orinoco–Stoombootmaatschappij.

Nadat de president, prof. Lammasch, de zitting geopend had verklaard, gaf hij het woord aan den secretaris-generaal van het Arbitragehof, mr. baron Michiels van Verduynen, tot het voorlezen der scheidsrechterlijke beslissing, eerst in de Fransche, daarna in de Engelsche taal.

Aan de breedgemotiveerde uitspraak wordt het volgende ontleend.

Het Scheidsgerecht overweegt, dat volgens het protocol, waarbij in 1903 een gemengde commissie werd ingesteld om te beslissen over alle vorderingen van burgers der Vereenigde Staten van Amerika op Venezuela, een opperarbiter, door H. M. de Koningin der Nederlanden aan te wijzen, eventueel elke vraag, waaromtrent de leden der commissie het oneens mochten zijn, moest uitmaken door een definitieve beslissing en dat mr. Barge diensvolgens op 22 Februari 1904 op de bedoelde vorderingen heeft recht gedaan.

Het Scheidsgerecht acht het zeer zeker in het belang van den vrede en van de ontwikkeling van het instituut der internationale arbitrage, zoo noodzakelijk voor het welzijn der natiën, dat in beginsel zulk een uitspraak door de partijen zonder eenig voorbehoud wordt aanvaard, geëerbiedigd en uitgevoerd.

In casu echter wordt beweerd, dat die uitspraak nietig is en heeft dit Scheidsgerecht krachtens een nieuwe overeenkomst tusschen partijen, te beslissen of bedoelde uitspraak, met inachtneming van alle omstandigheden en volgens de beginselen van het internationaal recht, niet van onwaarde is en of zij als zóó beslissend zal worden beschouwd, dat een nieuw onderzoek van de hoofdzaak uitgesloten is.

Nu nemen beide partijen, althans implicite, aan als redenen voor nietigheid van een scheidsrechtelijke uitspraak: overschrijding van rechtsmacht en dwaling in het wezen der zaak in het vonnis en de eischende partij betoogt dat de onderhavige uitspraak wegens overschrijding van rechtsmacht en talrijke dwalingen in het recht en in de feiten, welke gelijk staan met dwaling in het wezen der zaak, nietig is.

Vervolgens overweegt het Scheidsgerecht dat volgens de beginselen van recht en billijkheid, indien een scheidsrechterlijke uitspraak een aantal verschillende eischen omvat, en derhalve meerdere verschillende beslissingen inhoudt, de eventueele nietigheid van de eene beslissing niet van invloed is op de andere en dit vooral indien, gelijk in casu, de onkreukbaarheid en goede trouw van den Scheidsrechter niet in twijfel worden getrokken.

Op dien grond beslist het Scheidsgerecht afzonderlijk over elk der punten van het geschil en wel 1o. over de vordering van 1.209.704.04 dollars. Hieromtrent wordt in hoofdzaak overwogen dat de opperscheidsrechter mr. Barge, door die vordering af te wijzen op grond van zijn uitlegging van het contract, zich niet aan dwaling in het wezen der zaak als grond voor revisie heeft schuldig gemaakt, aangezien de waardeering der feiten en de uitlegging der stukken van het geding tot zijn competentie behoorden en dit Scheidsgerecht niet tot taak heeft om te zeggen of hij goed of slecht geoordeeld heeft, maar alleen of het vonnis moet worden nietig verklaard, terwijl indien een scheidsrechterlijke uitspraak kon worden aangevochten wegens verkeerde uitlegging der feiten, hooger beroep en revisie, welke de Conventiën van Den Haag van 1899 en 1907 juist hebben willen vermijden, algemeene regel souden worden. Dat de opperarbiter bovendien nog deze vordering om redenen van meer technischen aard heeft afgewezen, kan die uitspraak niet vitieeren. Ten aanzien van 2o. de vordering van 19.200 dollars beslist het Scheidsgerecht dat volgens het protocol van 1903 de arbiters niet bekleed waren met discretionaire macht, maar verplicht waren hun vonnis te baseeren op absolute billijkheid zonder rekening te houden met tegenwerpingen van technischen aard of bepalingen der plaatselijke wetgeving. Overschrijding van rechtsmacht nu kan niet alleen bestaan in het beslissen van een vraag, welke niet aan de scheidsrechters is onderworpen, maar ook in het miskennen van imperatieve bepalingen van het Compromis, omtrent de wijze waarop zij tot hun beslissing moeten geraken, met name ten aanzien van de toe te passen wet of rechtsbeginselen.

De afwijzing van de vordening der 19.200 dollars wordt alleen gemotiveerd door het nalaten van elk beroep op den Venezolaanschen rechter en door het ontbreken van voorafgaande notificatie van de cessie aan den schuldenaar. Maar nu volgt uit de compromissen van 1903 en 1909 — de basis van deze arbitrage — dat Venezuela had afstand gedaan van zijn recht om zich te beroepen op de contractueele bepaling, volgens welke deze vorderingen voor den Venezolaanschen rechter moesten worden gebracht, daar het handhaven van de Venezolaansche jurisdictie onvereenigbaar en niet te verzoenen ware geweest met de ingestelde arbitrage. En wat de cessie aangaat, ging het hier niet om de cessie van een concessie, maar om de cessie van een schuldvordering en het ontbreken van voorafgaande kennisgeving daarvan aan den schuldeischer is slechts de niet in achtneming van een bepaling van de plaatselijke wetgeving en het komt een dergelijke bepaling ook in andere wetgevingen voor, zij kan niet geacht worden door de absolute billijkheid, tenminste wanneer inderdaad de schuldenaar kennis heeft gedragen van de cessie en zijn schuld evenmin aan den cedent als aan den cessionaris heeft betaald.

Op denzelfden grond wijst het Scheidsgerecht 1o. van de vordering van 147.638.79 dollars drie bedragen toe, respectievelijk van 1053 dollars voor transport van passagiers en koopwaar in 1900, 25.845.80 dollars voor huur van stoombooten van 1900 tot 1902 en 769.22 dollars voor een dergelijk doel. Het overige wordt aan Amerika ontzegd, daar te dien aanzien de beslissing van mr. Barge op feitelijke overwegingen, niet vatbaar voor revisie, berustte.

Wat 4o. betreft den eisch van 25.000 dollars voor honoraria en proceskosten, eveneens door mr. Barge, met de hoofdvordering, afgewezen, oordeelt het scheidsgerecht het billijk, nu thans eenige der vorderingen van de Maatschappij worden toegewezen, een deel van dit bedrag toe te kennen, hetwelk het Scheidsgerecht ex æquo et bono op 7000 dollars stelt.

Eindelijk overweegt het Scheidsgerecht, dat waar in Venezuela de wettelijke interest 3 pCt. is, het Scheidsgerecht, ofschoon inderdaad het onvoldoende van dezen rentestandaard erkennende, niet meer kan toewijzen.

Op deze gronden verklaart het Scheidsgerecht de uitspraak van den opperarbiter mr. Barge, van 22 Februari 1904, nietig ten aanzien van de genoemde punten en kent derhalve alsnog aan Amerika toe de sommen van: 1o. 19.200 dollars, 2o. 1053 dollars, 3o. 25.845.20 dollars, 4o. 769.22 dollars, alles met 3 pCt. rente van af den dag van den eisch (16 Juni 1903) te betalen binnen 2 maanden na deze uitspraak, benevens 7000 dollars proceskosten, met afwijzing van het meer gevorderde, ten aanzien waarvan de uitspraak van mr. Barge volkomen blijft behouden.

DE BACOVENCULTUUR IN SURINAME.

Aan het slot van de M. v. T. op de begrooting van Suriname over het dienstjaar 1911 wordt de financieele toestand van die kolonie nog steeds zorgwekkend genoemd, eenerzijds met het oog op de noodzakelijke stijging van sommige uitgaven en anderzijds op de mogelijkheid „dat met enkele der belangrijkste middelen (bacovencultuur, balata-retributie) tegenslag ondervonden wordt."

Omtrent den tegenslag in de twee laatstverloopen jaren in de bacovencultuur ondervonden, vernemen we uit de aan de begrooting toegevoegde M. v. T. van gouverneur Fock, dat die cultuur ernstig te lijden had van groote droogte, gepaard aan hevige rukwinden. Doch bedenkelijk begon het er voor haar uit te zien, toen in 1909 de Panama-ziekte zich vrij plotseling over verschillende plantages uitbreidde, terwijl een afdoend bestrijdingsmiddel der ziekte tot nu toe niet gevonden werd. Men was er daarom op bedacht een nieuwe variëteit bacoven te vinden, die niet vatbaar zou zijn voor de Panamaziekte en die tevens geschikt zou zijn voor export, en — aldus de gouverneur van Surin[illegible] — het „mag een zeer gelu[illegible]standigheid genoemd [illegible] reeds thans een variëteit is gevonden, die, naar mag worden aangenomen, aan de bedoelde eischen voldoet; het is de z g. Congo-variëteit."

Vorenvermelde goede verwachting van den gouverneur dateert van einde Februari van dit jaar en reeds thans weten we, dat voor Suriname de bacovencultuur ten doode is opgeschreven. Het blijkt toch uit mededeelingen in het Surinaamsche blad „De West" van begin September, dat ook in de Congo-variëteit de Panama-ziekte geconstateerd is en dat de aangetaste planten, op één geval na, van den aanplant van Februari zijn, dus nog jonge planten. Deze bijkomende omstandigheid nu wordt door deskundigen van zeer ernstigen aard geacht en ofschoon in het begin der vorige maand nog slechts weinige, duidelijk uitgesproken ziektegevallen geconstateerd waren, is men reeds thans van oordeel dat ook de Congo-bacoven-cultuur op niets zal uitloopen. Volgens den vertegenwoordiger van de bij deze cultuur geïnteresseerde „United Fruit Company" zal de huidige aanplant van eind September 1910 tot eind September 1911 ongeveer 275 000 bossen opleveren. „Daarna zal de export wel niet meer loonend zijn."

Alzoo staat aan de noodlijdende kolonie wederom een cultuur te ontvallen, die zooveel beloofde en waarvoor niet onbelangrijke offers werden gebracht. Matig geraamd toch mag worden aangenomen, dat van de gedane uitgaven één millioen niet is gedekt door de uit de bacoven-cultuur verkregen en nog te verkrijgen inkomsten, aangezien het totaal van deze middelen, na aftrek van de verschuldigde renten voor geldleening, weinig hooger dan f 873.000 zal zijn te stellen en alleen in de jaren 1906 t. m. 1909 niet minder dan plm. f 1.868 600 voor die cultuur werd uitgegeven. Voor het in 1910 te verwerken bedrag was f 800.000 toegestaan.

Het is voorzeker niet gemakkelijk de vraag te beantwoorden wat nu moet worden gedaan. De directeur van den landbouw is van oordeel, dat onmiddellijk moet worden omgezien naar nieuwe cultures en heeft daarbij het oog op Liberia-koffie, waarvan hij zeker weet, „dat zij een loonende cultuur geeft", als tusschenaanplant op de 3000 H. A. bacoventerrein. Zooveel als mogelijk zou dan van de bacoven als schaduwboom zijn gebruik te maken. Doch de ondervindingen op Java met de Liberia-koffie opgedaan, waar zij — volgens genoemden directeur — „eenvoudig niet meer in cultuur te brengen is", bevelen haar niet zeer aan voor eene kolonie, die reeds zoovele teleurstellingen heeft ondervonden. Daarenboven is het nog lang niet zeker, dat het Nederlandsche gouvernement bereid zal worden gevonden wederom bij te springen, hetgeen ook door meergenoemden directeur beaamd wordt.

Nog steeds moet 's Rijks schatkist voor een deel voorzien in de gewone uitgaven der kolonie, hoewel reeds in 1895 verwacht werd dat zij zich binnen drie jaren zou hebben vrij gemaakt van het Rijkssubsidie; de bijdrage voor 1911 op f 819.050 geraamd, moet bovendien voor meer dan de helft dienen tot dekking van een tekort op de zuiver huishoudelijke uitgaven.

Teekenend voor den zorgwekkenden financieelen toestand der kolonie is ook de houding van de Koloniale Staten in zake het boschwezen. Sedert vijf jaren slechts was men doende met de proef tot de exploitatie van den schat van hout dien Suriname bezit en werd daarvoor een goede f 225.000 uitgegeven, toen door de Staten werd voorgesteld die „exploitatie door het boschwezen zoo spoedig mogelijk te doen staken, — en deze industrie over te laten aan kapitaal-krachtige maatschappijen of particulieren". De heeren waren van oordeel, dat in die vijf jaren, „het boschwezen zeer drukkende financieele lasten (een goede twee ton, f 225.232 — 21.930 voor de kolonië heeft medegebracht." Gerust mag men hier vragen, waarom dan deze exploitatie ter hand genomen? Thans stelt de gouverneur voor tot voortzetting op verkleinde schaal met het oog op de „huidige ongunstige financieele omstandigheden", alsof die nood dateert van deze dagen.

Het blijft sukkelen met de kolonie Suriname, gebrek aan bevolking, aan werkkrachten, maar ook gebrek aan belangstelling van het Nederlandsche kapitaal en volk zijn wel de voornaamste oorzaken van het chronisch lijden dezer kolonie. Met kleine bijdragen uit de schatkist worden productieve werken ondernomen die, willen zij werkelijk „productief" blijken. een ruime beurs van noode hebben en daarom, óf reeds bij de geboorte tot ondergang gedoemd zijn, of wel bij eenigen tegenslag van beteekenis niet zijn vol te houden.

Daarom, al moge thans de Rijksschatkist gelden beschikbaar stellen om te komen tot een Liberia-koffie- of anderen aanplant op de bacoventerreinen, ernstig mag worden betwijfeld of zulks zal strekken ten bate van de economische ontwikkeling der kolonie Suriname.

Het Vaderland.

VENEZUELA.

„Castro, keer terug!"

Het *Berl. Tageblatt* heeft een correspondent in Venezuela, die uit La Guaira in het begin van September aan zijn blad een brief schreef vol jammerklachten over den treurigen toestand in de republiek.

De correspondent schrijft namelijk: „Te Caracas was mijn ontnuchtering groot. Het is nauwelijks te gelooven, hoe een, door binnen- en buitenland gesteunde, regeering in acht maanden zulk een reuzenschrede terug kon doen. Aan het eind van het vorige jaar........blijde hoop, nieuwe bedrijvigheid, vrije pers, kolonisatiepogingen, gunstig beoordeelde leeningsontwerpen, plannen voor publieke werken; — tegenwoordig, hongerlijders, bankroete kooplieden, een tot bewusteloosheid geknevelde pers, een duidelijk aan den dag tredende vreemdelingenhaat in regeeringskringen, hernieuwde monopoliseering van de meest belangrijke takken van industrie, geen toezicht op publieke werken en de gevangenissen overvuld van politici, wier zaak nog niet aanhangig is gemaakt — kortom, de meest zwarte keerzijde van de medaile.........

Mij komt de tegenwoordige toestand van het land als een zieltogen van de „Independencia" voor. Het is, alsof president Gomez en zijn aanhangers een laatste poging hadden gewaagd, het zinkende Venezuela te redden, het bijltje echter er bij hebben neergelegd en de oplossing van het vraagstuk hebben opgegeven. „Neemt, wat gij kunt, vóórdat de voogdij van de Amerikanen komt!" Het is het schrikaanjagende spook van den politicus hier, als komt het langzaam, maar zeker naderbij. Profeten voorspellen zijn verschijning onmiddellijk na de voltooiing van het Panamakanaal. De veramerikaniseering was ook het schrikbeeld van de breede, nog patriottisch gezinde volkslagen. Voor velen heeft het echter zijn schrikwekkend karakter verloren, zoo zien ook landbouwers in de Amerikaansche tusschenkomst het eenige reddingsmiddel.

De koophandel is in handen van enkele groote huizen, de kleine koopman is geheel verdwenen, de veehouder kan niet betalen en krijgt het benoodigde gezondheidsattest voor zijn vee niet, omdat de vriendjes der regeering eerst hun veestapel moeten verkoopen. De koffieoogst was slecht, zelfs de hier en daar ruime cacao-oogst vermocht den algemeenen toestand niet te verbeteren. De oogstvooruitzichten zijn nul. De kustscheepvaart is gemonopoliseerd, zoodat honderden kleine kustvaartuigen liggen te roesten en de vrachtprijzen hoog zijn. Den koopman die met Venezuela zaken wil doen, zij de uiterste voorzichtigheid geboden; ondernemende jongelieden doen wel, niet zonder schriftelijk contract te emigreeren; voor een kolonist is Venezuela geen aan te bevelen oord van vestiging, tenzij hij over een groot kapitaal en jarenlange ervaring in de tropen beschikt. Zelfs groote consortiums kunnen alleen goede zaken doen, wanneer hun contracten gerugsteund worden door de oorlogschepen van hun regeeringen.

President Gomez geldt in de provincies voor „rijp", en zeker is het, dat de tegenwoordige toestand niet houdbaar is. La faim fait sortir le loup du bois, dat is een natuurwet en de Venezolaansche wolf was nooit bijzonder slim. Voor twee jaren een geweldige geestdrift......,„het land van tyrannen" bevrijd, en tegenwoordig klinkt in de provincies luid en verstaanbaar en te Caracas in 't verborgen, de roep: „Castro, kom terug!"

Want een andere man is nog niet gevonden. „Castro was wreed, maar hij wist te beloonen; Castro roofde, maar hij gaf het geld ook met volle handen uit, en zijn stelregel was het geld is er om mee te regeeren. Castro maakte fouten, maar hij was ondernemend en had een eigen meening. Gomez is ook wreed, maar beloont niet; Gomez is gewikst maar slechts voor zich zelf en geeft niets uit; hij maakt geen fouten, omdat hij niets onderneemt, hij stelt er zich mede tevreden op 't bestaande te teren. Onder Castro liepen wij bloedige wonden op, maar onder Gomez lijden wij aan een uitterende ziekte. Dat zijn oordeelen en phrasen, die men overal hoort.

Stonden de Amerikanen niet op wacht, dan was de terugkeer voor Castro onder deze omstandigheden zeer gemakkelijk. Nu echter zal „Gomez el Unico" zoolang blijven, als het land hem maar eenigszins verdragen kan, want te Washington weet men, wat men wil en wat men doet."

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

Zaterdag 26 Nov. a. s. zal de Cathedraal opnieuw worden ingewijd.

Van af Zondag 27 November a. s. zullen de kerkelijke diensten weder geregeld in de St. Anna-kerk plaats hebben.

Het restauratiewerk zal dus spoedig geëindigd wezen en een ieder kan zich gaan overtuigen van de uitstekende verbeteringen door deze herstelling in de St. Annakerk aangebracht. Het is als een geheel nieuwe kerk geworden. Alles lijkt zoo geheel anders, nu die dikke steenen kolommen van vroeger nergens meer het vrije uitzicht op altaar, troon en preekstoel belemmeren, nu het onoogelijke lage kistengewelf, zwaar rustend op dikke balken, is vervangen door een mooi, op zij schulpend, middenin omhoog rondend, booggewelf, krachtig hoog gehouden door stevige en toch slanke pilaren. Er is licht, lucht en ruimte gekomen overal. Een flink, breed kruispad snijdt het geheele gebouw in 't midden, in lengte en breedte, en verdeelt het in vier groote vakken. Door verplaatsing en verandering van troon en preekstoel is er ook in het Priesterkoor meer plaats vrijgekomen voor de Pontificale plechtigheden.

De indruk van 't geheel is verheffend, men gevoelt zich in een Kerk.

Het groot liggend kruis door de hoofdpaden gevormd, de lijnen van bogen en muren, wijzen allen u den weg naar het Priesterkoor, naar het Altaar, het glorierijk middenpunt van den geheelen bouw.

Het is een knap stuk restauratiewerk.

Aan den Zeereerw. Pater. St. v. d. Pavert, ontwerper en uitvoerder, onze oprecht bewonderende hulde.

* * *

Zondag, 13 November ll. werden te Caracas de Hoogeerw. Heeren Dr. Agudeo F. Alvarado, en Dr. Arturo Celestino Alvarez door Z. Exc. den Apostolischen Delegaat, Mgr. Aversa gewijd tot bisschop gewijd tot bisschop respectievelijk van het diocees Barquisimeto en Zulia.

Onze eerbiedige gelukwenschen.

* * *

De gezondheidstoestand van Z.D.H. Mgr. J. C. Meeuwissen, Apostolisch Vicaris van Suriname en titulair bisschop van Prusa, is van dien aard, dat Z.D.H. zich verplicht heeft gezien 2 November ll. weder te repatrieeren. De Hoogeerw. Pater G. Eijsink werd benoemd tot Pro-Vicaris.

* * *

De Surinamer is gemachtigd mede te deelen, dat te Paramaribo een R. K. Ziekenhuis zal worden opgericht. De liefdezusters hebben ultimo October het Militair Hospitaal verlaten, en zullen nu in een eigen ziekenhuis haar liefdewerk voort zetten.

Dankbetuiging.

Verleden week, toen ons blad reeds ter perse lag, ontvingen wij een presentexemplaar van de Novel *Raúl*. De schrijver, D. Dario Salas, ontvange onzen beleefden dank.

* * *

De Heer M. Chumaceiro, Generaal-agent voor de Cognac *Frapin*, zond ons een reclame-brochure en proef-fleschje. Onzen besten dank.

„Prinses Juliana".

Een goede vriend schreef ons uit Amsterdam, onder dagteekening van 22 October:

Als U deze bereikt, zal waarschijnlijk de „Prinses Juliana" ergens tusschen de Azoren en St. Thomas stoomende zijn; mij dunkt dat men omstreeks 22 November zal moeten uitkijken of de seinpost van het waterfort „veertien Zuid-oost, stoomschip met Nederlandsche vlag" vertoont.

Den 20en dezer maakten wij den proeftocht van het schip; 's morgens om 9 uur verliet de „Juliana" met een aantal genoodigden, waaronder zich, behalve verschillende ambtenaren van het Technisch Bureau van het Ministerie van Koloniën o.a. bevonden de oud-Gouverneur van Curaçao, Jhr. de Jong van Beek en Donk, Kolonel van Hecking Colenbrander, de Heer C. M. van Rijn, Directeur van den Kon. West Indischen Maildienst, C. Statius Muller, oud-Administrateur van Financiën op Curaçao enz. hare ligplaats aan Wilton's werf te Rotterdam.— Allereerst werd langs de gemeten mijl, tusschen Vlaardingen en Maassluis, de snelheid beproefd, eerst met geforceerden trek, daarna met economisch stoken waarbij bleek dat het vaartuig volkomen aan de eischen van het bestek beantwoordde en ruim 9½ mijl onder normale omstandigheden liep.

Daarna werd koers gezet naar den Hoek van Holland, dicht bij 't Noorderhoofd, door den schipbreuk van de „Berlin" berucht geworden, voorbij tot aan het vuurschip „Maas".

't Was koud en de zee die er stond, deed denken aan onze vriendin de Caraïbische zee op een dag in October als er pas een staartje van een orkaan heeft gewoed. De „Juliana" lag niet stil en menigeen werd bleek om de neus, maar wij moesten erkennen, dat wij op een zeeschip waren dat slecht weder zal kunnen verdragen, zonder dat men zich voor stortzeeën behoeft te bergen. Het kolenverbruik bleef onder het vereischte minimum, zoodat de ambtenaren van 't ministerie het vaartuig als voldoende aan de gestelde eischen konden aanvaarden.

Den 27en zal de „Prinses Juliana" vertrekken om na aankomst op Curaçao den dienst op de eilanden te beginnen. Ik ben overtuigd dat het schip ten Uwent een uitstekenden indruk zal maken en men er de Kolonie hartelijk mede geluk te mogen wenschen."

Hr. Ms. Utrecht.

is 30 October in Suriname aangekomen, na een reis langs de Bovenwindsche eilanden te hebben gemaakt.

Een schipper en 27 schepelingen, met de *Prins Maurits* aangebracht, traden in de plaats van 20 matrozen, die werden achtergelaten om met de eerstvolgende boot van den K.W.I.M. te repatrieeren. 4 November is de oorlogsbodem weder vertrokken. Naar *De Surinamer* verneemt, zal de groote reparatie, welke de *Utrecht* moet ondergaan niet in Europa worden verricht. Op St. Thomas zal bericht ontvangen worden waar dit moet plaats hebben.

In verband hiermee bestaat er kans, dat, indien de vertegenwoordiging van het Nederlandsch gezag in West Indië noodig blijkt, de *„Heemskerk"* gedurende dien tijd in de W. I. wordt gedetacheerd.

Eerst in Januari 1912 zal de *Utrecht* door de *Zeeland* vervangen worden.

H. P. de Vries

de Vertegenwoordiger van de K.W.I.M. in West-Indië, lid van den Kolonialen Raad, en Voorzitter der Groep Nederlandsche Antillen van het A. N. V. denkt 6 Januari 1911 met de *Frederik Hendrik* hier terug te keeren van zijn verlof.

Dit goede bericht zal ongetwijfeld hoogst welkom zijn aan de vele vrienden van den Heer De Vries en zijn geachte Familie.

My. S. L. Maduro

Voorzitter van den Kolonialen Raad, vertoeft op het oogenblik te Havanna en wordt 16 December hier verwacht.

Z. E. A. had gelegenheid bij zijn bezoek aan New-York met invloedrijke personen te spreken over de moeilijkheden der Amerikaansche Douane tegen invoer van Curaçaosche stroohoeden, en was zoo gelukkig vele dezer moeilijkheden bevredigend te kunnen oplossen. Met grond mag verwacht worden, dat alle belemmering spoedig zal worden opgeheven.

Nieuwe Doctor.

De heer Michel Alvarez Correa, is na verdediging van een academisch proefschrift, getiteld „De conservatieve behandeling der tuberculeuse coxitis." aan de universiteit van Leiden bevorderd tot doctor in de geneeskunde.

Wij wenschen hem en zijne familie geluk met deze promotie.

Leve Onze Strijkmuziek!

Donderdagavond heeft de Kapel van het Garnizoen een schoone overwinning behaald.

Onze reeds hoog gespannen verwachting werd door de proefuitvoering niet slechts geheel en al bevredigd, maar ook nog ver overtroffen. 't Was in één woord prachtig!

En dit is niet ons persoonlijk oordeel, maar blijkbaar dachten die honderden en honderden welke in stille gespannen aandacht bijna onbeweeglijk anderhalf uur achter een op dezelfde plaats stonden te luisteren, er eveneens zóó over.

De onverdeelde aandacht van het zeer talrijk Publiek, en de welwillende medewerking van eenieder om zoo stil mogelijk te blijven, gaven wel het onomstootelijk bewijs, dat deze strijkmuziek zeer in den smaak viel. Ieder nummer werd geapplaudiseerd. Uit dankbaarheid gaven de muzikanten drie toetjes.

De leermeester der strijkinstrumentisten is de Jongeheer R. Boskaljon, zoon van den Directeur J. P. Boskaljon.

Een woord van welverdienden lof mogen wij dien veel begaafden jongeling niet onthouden. Hij bespeelt zelf verschillende instrumenten, componeert volstrekt niet onverdienstelijk en blijkt daarenboven een goede leermeester te zijn.

Wij wenschen hem en zijn violisten moed en volharding. Moed, om niet bang te zijn voor zware stukken; volharding, om de studie zóó lang door te zetten, dat de uitvoering steeds een ieder bevredigt, evenals dit het geval was met deze eerste proef, welke uitstekend geslaagd mag heeten.

Leve Onze Strijkmuziek!

Kamer van Koophandel en Nijverheid.

Bij de verkiezing van Woensdag ll. werden gekozen tot leden dezer corporatie de Heeren J. Janse, Moses S. L. Maduro en E. M. Penso.

Marktberichten.

Tot op heden zochten wij steeds te vergeefs naar de marktprijzen der uitvoer-artikelen. Wij dachten, dat, nu besloten was wekelijks de marktprijzen bekend te maken, dit ook gebeuren zou.

Waar wacht men op?

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

72 ratten
72 muizen.

Aruba Phosphaat Maatschappij.

In dank ontvangen het beredeneerd verslag van 1 Oct. 1909—30 Sept. 1910.

De toestand van de phosphaatmarkt is in het nu afgeloopen huishoudelijk jaar uiterst bedrukt geweest. Niet alleen dat de prijzen zeer laag bleven, maar zelfs tegen de lage prijzen was de afzet gering. Nog werden er eenige ladingen, van de vroegere contracten tegen voordeeliger prijzen, in het afgeloopen jaar verscheept.

Te hopen is het dat eenige verbetering in den stand van de markt in het nu ingetreden jaar plaats vinden zal.

In het afgeloopen boekjaar zijn uit Aruba vertrokken 20 schepen en wel:

in October	1909	2	schepen
„ December	„	1	„
„ Januari	1910	1	„
„ Februari	„	1	„
„ Maart	„	1	„
„ April	„	4	„
„ Mei	„	3	„
„ Juni	„	3	„
„ Juli	„	1	„
„ Augustus	„	1	„
„ September	„	2	„
		20	schepen

De registermaat dezer schepen was 27.227,75 M³; in het vorig boekjaar waren eveneens 20 schepen gedespacheerd met een registermaat van 27.838,67 M³.

De uitkeeringen aan de Koloniale Kas in het afgeloopen jaar bedroegen te zamen: f 23.826,94½.

Met leedwezen werd het overlijden van den Voorzitter, de Heer J. P. E. Gorsira, den Penningmeester, de Heer Hendrik Evertsz en den Hoofdagent der Maatschappij te New York, de Heer G. B. Lockhart, herdacht.

Uitvoer.

De opgaven van uitgevoerde artikelen van de kolonie Curaçao gedurende het derde kwartaal van 1910 geeft nu juist niet een schitterend beeld van de levendigheid van onzen uitvoerhandel, welke toch de eenige handel is, waardoor nieuw geld komt in de kolonie.

In vergelijking met hetzelfde 3de kwartaal van verleden jaar gaan wij zelfs den kereeftengang, achteruit de diepte in.

De gezamenlijke waarde der uitgevoerde artikelen bedroeg gedurende het 3de kwartaal van Curaçao.

	1910	1909
	f 104,667,22	f 104,920
Aruba	f 76,387,81½	f 88,489,61
Bonaire	f 27,597,64	f 52,841,60
St. Martin	f 7,396,63	f 15,357,48½
St. Eustatius	f 916,15	f 1,022,15
Saba	f 4,344,20	f 1,707,85
Totaal generaal: in	1910 tegen in	1909
	f 221,309,65½	f 264,338,69½

We zijn dus ruim 43000 Gld. achter bij verleden jaar in de zelfde 3 maanden.

Officieele Berichten.

De bij de brigade marechaussee als tijdelijke marechaussee der 2e klasse gedetacheerde fuseliers G. Hazewinkel en A. H. B. Slegter zijn naar het garnizoen teruggezonden.

Aan den marechaussees der 1ste klasse J. Bakhuis, is op zijn verzoek, wegens physieke ongeschiktheid, met ingang van 1o December a. s. eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Aan den marechaussee der 2e klasse bij de brigade marechaussee alhier, G. Wieringa, is tot herstel van gezondheid, veertien dagen verlof verleend.

Aan den brigadier bij de brigade marechaussee alhier W. Poppe, is tot verder herstel van gezondheid, twee maanden verlofsverlenging verleend.

De fuseliers C. G. de Bie en J. van Geffen, zijn tijdelijk als marechaussees der 2de klasse bij de brigade gedetacheerd.

De gouvernements-beschikking, waarbij quarantaine is bepaald tegen Caracas, is zoodanig aangevuld dat ook passagiers, komende van Coro, alleen dan tot het vrije verkeer zullen worden toegelaten, wanneer zij eene verklaring van den Nederlandschen Consul aldaar overleggen, dat zij in de laatste tien dagen niet te Caracas zijn geweest.

Aan den heer Pierre Hendriks, Roomsch Katholiek Geestelijke van den 2den rang alhier, is tot herstel van gezondheid, met ingang van den dag van zijn vertrek uit de kolonie, een jaar verlof naar Nederland verleend.

Nederland.

Staten Generaal

Eerste Kamer.

West-Indische Comptabiliteitswetten.

Bij de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag over de wetsontwerpen 1o. tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording van de geldmiddelen der kolonie Suriname, 2o. idem der kolonie Curaçao, wijst de Minister van Koloniën er op, dat het denkbeeld om de verantwoording der koloniale geldmiddelen altijd in de eerste plaats, dus voorloopig, te doen geschieden aan de koloniale vertegenwoordiging, geenszins in strijd is met het in de Mem. v. Toelichting op de wetsontwerpen ingenomen standpunt, volgens hetwelk vervanging werd ontraden van het vigeerend stelstel van vaststelling van de koloniale begrootingen [en rekeningen] door een, waarbij de definitieve vaststelling daarvan steeds aan de Wetgevende Macht in Nederland zou worden opgedragen.

De aanvaarding van eerstbedoeld denkbeeld, laat het beginsel waarvan het vigeeren stelsel uitgaat, geheel onaangetast.

Tweede Kamer.

In het Voorloopig Verslag nopens de begrooting voor Buitenlandsche Zaken wordt ingenomenheid betuigd met de hernieuwde verschijning van het Oranjeboek, echter had men deze gaarne wat vroeger gezien.

Maakt — zoo werd gevraagd — het geen verkeerden indruk, dat de Minister enkele diplomaten ten zeerste prijst en andere met stilzwijgen voorbijgaat.

Enkele leden vreesden, dat in het Oranje-boek te veel stond, ook zaken, die beter niet gepubliceerd bleven.

Voorzichtigheid ten aanzien van het doen van mededeelingen omtrent de onderhandelingen met Venezuela wordt aanbevolen.

Buitenland.

FRANKRIJK

Lessen uit Frankrijk.

De spoorwegstaking in Frankrijk geeft weer een leerrijk beeld te aanschouwen van het leugenachtige der revolutionnaire phrase.

Zoolang Briand in de oppositie was, liet hij geen gelegenheid voorbijgaan om de arbeiders op te winden. Daarin was hij een meester. Hij was immers sociaal-democraat!

Thans is deze sociaal-democraat minister-president. En wat beleeft men nu?... Dat hij, evengoed als welke bourgeois (!) ook, het leger te hulp roept en links en rechts de leiders der stakers laat arresteeren.

Ja, die socialistische minister handelt nu precies als dr. Kuyper ten onzent in 1903. Fotografisch precies, jammert *Het Volk* in een hoofdartikel over *„Een Wandaad"*.

Natuurlijk heet Briand thans een renegaat, een verrader.

Maar, merkt hier *Het Centr.* op., men kan er wel zeker van zijn, dat degenen, die zoo geducht tegen hem te keer gaan, morgen aan den dag volkomen hetzelfde zouden doen wanneer zij tot het bestuur des lands werden geroepen.

Zoolang zij geen verantwoordelijkheid dragen, fulmineeren de revolutionnaire agitatoren er maar op los, deugt er niets, moet alles anders.

Zoodra zij tot macht gekomen zijn worden de bordjes spoedig verhangen en tonen de hevigste demagogen zich niet zelden de ijverigste voorstanders van krasse maatregelen. Zij onderdrukken dan zoo snel mogelijk de gevolgen van hun eigen vroeger bedrijf.

Het is maar onbegrijpelijk, dat, ondanks de zoo duidelijke lessen van verleden en heden, nog zoovele arbeiders zich laten meesleepen door het woordengegoochel en opzwepend gebaar dier politieke komedianten, voor wie het revolutiepreken gewoonweg een *ambacht* geworden is.

De stakers, die zich in Parijs „cheminots', noemen, zijn intusschen toch niet zoover op hol geslagen, of zij weten hun voorgangers, ministers, wel aardig de les te lezen. In een manifest staat o.a. het volgende:

„Gij, ministers, zijt eerst recht verantwoordelijk, daar gij, na ons bewierookt en tegenover ons de rechtmatigheid van onze eischen erkend, ons geduld en gematigdheid geroemd te hebben, niets gedaan hebt om onze directies te doen toegeven.

„Welnu, de cheminots hebb[illegible] nu genoeg van. Zij kun[illegible] vertrouwen meer stellen in uw beloften. Zij hebben genoeg holle phrasen aangehoord. Zij willen brood, en zijn besloten te nemen wat men hun weigert te geven.

„Gij zijt derhalve, evengoed als de directies verantwoordelijk voor het conflict en dit zooveel te meer, waar eenige van u onze opvoeders zijn geweest en eertijds ons gewezen hebben op de mi[illegible] in de hedendaagsche maatschappij."

Raak, die herinnering aan de vroegere opvoeders.

Hetzelfde manifest zegt verder:

„Wij zijn het beu, te werken voor hongerloonen en onze ledematen te laten verbrijzelen tusschen de buffers. Wij willen korter werkdagen en hooger loon".

Hoe het echter met die zgn. hongerloonen gesteld is, kunnen we eenigszins opmaken uit het feit, in de *Figaro* meegedeeld, dat de machinist Toffin, een der voornaamste leiders, die ontslagen is, niet minder dan 6400 francs jaarlijks verdiende en zelfs 102 vrije dagen per jaar had. Dat schikt zoo nog al, zou men zeggen.

Toch maar oproer kraaien.

PORTUGAL.

Jhv. Anna de Savornin Lohman over de „Maasbode" en „Nieuwe Courant."

„Priesters en kloosterlingen, die in de straten van Lissabon als honden worden doodgeslagen, weerlooze liefdezusters, die als wild worden opgejaagd, de „Nieuwe Courant" heeft er geen woord van deernis voor vrij, maar de adelijke pen stempelt deze ongelukkigen tot „lieden van ongunstig allooi."

Toen Ferrer, de man, die een school stichtte welke een nationaal gevaar werd, door de regeering van zijn land wettelijk werd gevonnist, had de „Nieuwe Courant" maanden lang geen ruimte genoeg om in gloeiende verontwaardiging te protesteeren tegen dezen bruten aanslag op de moderne beschaving en de vrije gedachte. Maar nu daar ginds in Portugal Katholieke religieuzen, die verlaten kinderen en weezen verplegen in een liefdegesticht, uitgeschud over de grenzen worden gejaagd, nu meent de „Nieuwe Courant" den tijd gekomen, de Regeering in ons land ernstig te moeten waarschuwen tegen een invasie van deze slachtoffers van den maçonnieken haat binnen onze Zuidelijke grenzen.

(*De Maasbode*)

Juist. Juist! Het doet er hier niet toe of men Ferrer zulk een gevaar achtte voor de maatschappij, als de „Maasbode", van katholiek standpunt, dit natuurlijk doet. Niet dáárin zit 'm hier de zaak, maar in het lafhartig zwijgen van de „Nieuwe Courant", waar het geldt den roof en den moord op liefdadige zusters en weerlooze vrouwen — alleen omdat die katholiek zijn — terwijl over den dood van één enkele, — alleen omdat die vrijzinnig was — door diezelfde Courant maandenlang is gejeremieerd. — Die lafhartigheid halen alle liberale bladen van alle richtingen uit, — zoo lang totdat zijzelf óók aan de beurt komen van opgehangen, uitgeroofd, en uitgemoord te worden.

Eerst stoken zij het vuurtje aan; dan, voor ze 't zelf weten, dienen zij ook als brandstof voor de losgelaten volkswoede. Zóó is het in de Fransche revolutie gegaan, zoo zal de toekomst ook nog wel worden op den duur. De zelfde mannen en vrouwen, die Lodewijk den zestiende wegjoegen, zij, die hem later lieten onthoofden, zijzelven zijn bijna zonder onderscheid gevallen in de Schrikbewind-dagen. Robespierre zelf heeft zijn populariteit kunnen boeten ten slotte, door van datzelfde volk, dat hem gisteren aanbad, te worden mishandeld en vermoord.

Ik voor mij zal dan ook lachen, wanneer de revolutie, die komen moet, komt, indien dan het den „Nieuwe Courant" heeren, en al die liberalen huichelaars van de zelfde richting van gemodder en geschipper dan net zoo zal gaan als thans de katholieke bevolking van Portugal. — Niet alsof ik mij inbeeld. dat het gepeupel mij zal sparen. Och neen. Ik zal mijn deel ook wel krijgen. Iedereen is in zulke dagen overgeleverd aan de onberekenbaarheid van de domme, woeste kracht, dan outketend, die heet: de massa. Maar. 't zal me heusch nog een troost zijn, wanneer ik ook moet hangen of onthoofd worden of iets van dien aard, dat zulke lui als de „Nieuwe Courant"-heeren en hunne collega's in onoprechtheid dan hun verdiende loon meteen krijgen.

Hoe men over de opstanding in Portugal moge oordeelen, hoe ook over den dood van Ferrer, het is en het blijft in elk geval een gruwel weerlooze vrouwen en kinderen, aan hare naasten zich wijdende vrouwen en brave priesters, (die er onder de katholieken toch óók zijn,) lafhartig te mishandelen en te vermoorden. En de „Maasbode" heeft daarom groot gelijk, dat bij de „Nieuwe Courant", die te keer gaat over den dood van den vrijzinnigen Ferrer, en zwijgt over de mishandelingen en de moorden der katholieke bevolking van Portugal aangedaan, haar laffe, onoprechte houding verwijt.

Anna De Savornin Lohman.

Het Partijsche orgaan „de Temps" deelt het volgende mede naar aanleiding van het onderhoud, hetwelk de redactie had met een geestelijke van de orde der Salesianen, die jaren lang in Portugal woonde en dus geacht kan worden, op de hoogte van de toestanden aldaar te zijn.

Het decreet van 1901, waardoor bepaalde religieuze congregaties gemachtigd werden zich in Portugal te vestigen, had in hoofdzaak tot doel ordesgeestelijken naar de Portugeesche koloniën te zenden, waar de burgerlijke ambtenaren niet in staat waren, het met de bewoners klaar te spelen. Op deze wijze wist de regeering zich van de onschatbare diensten te verzekeren van beschaafde en ontwikkelde mannen, wier vruchtbare werkzaamheid den Staat geen cent kostte. Zoo bewezen de door de Jezuiten gestichte missiën in Mozambiek [O. Afrika] onschatbare diensten aan het moederland en de beschaving en droegen in niet geringe mate bij tot den trap van outwikkeling, waarop deze Portugeesche kolonie op het oogenblik staat. In Portugal zelf, bemoeiden zich de ordesgeestelijken slechts met het onderwijs der jeugd, dus met de scholen. Alleen de geestelijke zusters bezitten hospitalen, waar zij de zieken, blinden en noodlijdenden verplegen. Geen staatsgevaarlijk werk, zouden wij denken.

De geestelijke onderwijzers geven onderwijs in het openbaar, zonder geheimhouding d. w. z. zonder zich aan de contrôle van den Staat te onttrekken.

Portugal wijkt sterk af van de de meeste katholieke landen. De bevolking is in godsdienstig opzicht lauw, zoo niet vijandig ten opzichte der Kerk gezind, eenige provinciën uitgezonderd. De ordesgeestelijken hebben getracht daarin zooveel mogelijk verbetering te brengen. De revolutie heeft hun nu dit verdienstelijk werk onmogelijk gemaakt, en 30 ordesgeestelijken zijn als offer van hun plicht gevallen.

Advertentien.

Bekendmaking.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar en Beleenbank* van 1 Maart 1909 t|m 31 Augustus 1909, onder No. 3543 **A** t|m N. 1939 **B**, zal plaats hebben op *Donderdag*, den 24en November a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, 21 November 1910.

De Voorzitter,
A. JESURUN.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN.

Curaçaosche Maatschappij tot bevordering van Landbouw, Veeteelt, Zoutwinning en Visscherij.

Het Bestuur verzoekt H. H. Planters, leden der Maatschappij, beleefd, alvorens hunne koeien ter dekking te zenden bij den door de Maatschappij op de plantage „Klein St. Martha" gestationeerden fokstier, den Heer C. Gorsira Fzn. *drie dagen te voren* daarvan te willen berichten. *Magere* koeien kunnen niet worden toegelaten.

Curaçao 11 November 1910.

Het Bestuur der C. Mij. t. B. v. L. V. Z. en V.,
H. H. R. Chapman. Voorzitter.
G. B. Dussel. Secretaris.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der „Red D Line" tusschen
NEW-YORK,
PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1910.	Philad,	Zulia	Carcas.	Marcb.	Philad.	Zuiia.
Vertrekt van NEW-YORK	Oct...22	Oct....29	Nov. ..5	Nov...12	Nov..19	Nov..26
Komt aan te SAN JUAN	27	....	10	....	24	....
Vertrekt van „	28	....	11	....	25	....
Doet CURAÇAO aan	30	....	13	....	27	....
Komt aan te LA GUAIRA	31	Nov....5	14	19	28	Dec....8
Vertrekt van „	Nov...1	7	15	21	29	5
Komt aan te PTO. CABELLO	2	....	16	....	30	....
Vertrekt van „	4	....	18	....	Dec....2	....
Komt aan te CURAÇAO	5	8	19	22	3	6
Vertrekt van „	6	13	20	27	4	11
Doet LA GUAIRA aan	....	14	....	28	....	12
Doet SAN JUAN aan	8	....	22	....	6	....
Vertrekt van „	9	....	23	....	7	....
Komt aan te NEW-YORK	14	21	28	5	12	19

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

1910.	Merida.	Zulia.	Merida.	Marcb.	Merida.	Zulia.
Vertrekt van CURAÇAO	Oct...31	Nov...8	Nov..14	Nov..22	Nov...28	Dec.....6
Komt aan te MARACAIBO	Nov....1	9	15	23	Dec...29	7
Vertrekt van „	4	12	18	26	2	10
Komt aan te NEW-YORK	5	13	19	27	3	11

Drukker:
B. L. BOGAERS.